

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İslâm ve Yorum II

21. Asırda İslam Dünyasının Görünümü

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

Bildiri özeti için son tarih
22 Aralık 2017

2-3 / Mayıs 2018 - MALATYA

- Kur'an ve Sünnet Yorumunun Çağımıza Yansımaları
- Çağımızda İtikadi, Ameli Mezhepler ve İslam Dünyası
- Modern Çağda Müslümanlar: İmkân ve Sorunlar
- Gelenek ve Modernite Arasında İslam

<https://www.inonu.edu.tr/tr/cms/islamveyorum>

Tel: 0422 377 00 71 e-posta: islamveyorum@inonu.edu.tr

İnönü Üniversitesi

Malatya İl Müftülüğü

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI
Malatya Şubesi

Malatya İlahiyat Vakfı

İSLÂM ve YORUM 2

21. Asırda İslâm Dünyasının Görünümü
ULUSLARARASI SEMPOZYUM
2-3 / Mayıs 2018

الإسلام والتأويل
واقع العالم الإسلامي في القرن الواحد
والعشرين
المؤتمر الدولي الثاني

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

MALATYA MÜFTÜLÜĞÜ

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI

MALATYA
İLAHİYAT VAKFI

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

ONURSAL BAŞKAN
Prof. Dr. Ahmet KIZILAY
İnönü Üniversitesi Rektörü

SEMPOZYUM BAŞKANI
Prof. Dr. Fikret KARAMAN
İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Vekili

DÜZENLEME KURULU

BAŞKAN:

Prof. Dr. Fikret KARAMAN

Prof. Dr. Mustafa ARSLAN

Prof. Dr. Saffet SANCAKLI

Doç. Dr. Mehmet BİRSİN

Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN

Doç. Dr. Yusuf BATAR

Dr. Öğr. Üyesi KhalilEYYOUB

Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin POLAT

Dr. Öğr. Üyesi Selahattin YILDIRIM

Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR

Malatya İl Müftüsü Ümit ÇİMEN

Öğr. Gör. Bekir ÖZKIZIL

Öğr. Gör. Ebubekir MATPAN

Öğr. Gör. Enes Yarız

Öğr. Gör. Kerim ÖZMEN

Öğr. Gör. Lokman BEDİR

Öğr. Gör. Ebubekir MATPAN

Arş. Gör. İrem CEYHAN AKÇAKOYUN

Arş. Gör. Gülşen SAYIN

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdulaziz ALKHATİB (Dİmeşk Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdurrahman ATEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdurrahman KASAPÖĞLU (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali KÖSE (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bünyamin ERUL (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Erkan YAR (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. EzzetAssayed AHMAD (Karaelmas Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret KARAMAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Gali GARBİ (Dr. Yahya Fares Üniversitesi)
Prof. Dr. Halit ÇALIŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan Süreyya SİRMA (Siirt Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhami GÜLER (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kâşif H. OKUR (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Ali BÜYÜKKARA (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KUBAT (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Sait REÇBER (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Murteza BEDİR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman KARADENİZ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY (Frankfurt İslam Araştırmaları Merkezi)
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ (N. Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ralf ELGER (Martin Luther Üniversitesi)
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Temel YEŞİLYURT (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Yunus APAYDIN (Erciyes Üniversitesi)
Doç. Dr. Atik AYDIN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet NATOUF (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali DUMAN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Bilal GÖK (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Korkut ÇEÇEN (İnönü Üniversitesi)

BİLİM KURULU

- Doç. Dr. Mehmet BİRSİN** (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İmtiyaz YUSUF (Mahidol Üniversitesi/Tayland)
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir KIYAK (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Adnan GÜRİSOY (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fetullah ZENGİN (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin POLAT (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Khanom ALYAZİGİ (Montpellier Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed NUR (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BOZKURT (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALTUNKAYA (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Recep UÇAR (İnönü Üniversitesi)

İSLÂM^{ve} 2 YORUM

21. Asırda İslâm Dünyasının Görünümü
ULUSLARARASI SEMPOZYUM

2-3 / Mayıs 2018

2 MAYIS 2018 ÇARŞAMBA

٢ مايو ٢٠١٨، يوم الأربعاء

**AÇILIŞ VE PROTOKOL
KONUŞMALARI:**

الافتتاح والكلمات الافتتاحية
09.30-10.00

AÇILIŞ KONFERANSI:

الكلمة الافتتاحية
10.00-10.45

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU

**İnönü Üniversitesi Turgut Özal
Kongre ve Kültür Merkezi**

« Bildiri özetleri inonu.edu.tr/tr/islamveyorum sayfasında e-kitapçık olarak yayınlanmıştır. »

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

I. OTURUM [الجلسة الأولى] Saat [الساعة] 11.00/12.15

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK

- Doç. Dr. Mustafa KARAGÖZ
Modern Dönem Tefsir "Gelenek"inin
Tahlili; Yapılanlar, Yapıl(a)mayanlar ve
Yapılmaması Gerekenler
تحليل التفسير التقليدي في عصرنا: الإنجازات، وما
ينبغي أن يكون وما لا ينبغي.

- Doç Dr. Nihat UZUN
Kur'an'ın Ayetlerini Suistimal Etmek:
Tefsirde Anakronizm
سوء استعمال آيات القرآن: مُفارقة تاريخية في
التفسير

- Dr. Öğr. Üyesi Hadiye ÜNSAL
Mekkî-Medenî Ayrımı Çerçevesinde
Ehl-İ Kitap'la İlgili Ayetlerdeki Dil ve
Üslup Farklılığı
اختلاف اللغة والأسلوب في الآيات المتعلقة بأهل
الكتاب في الآيات المكية والمدنية

-Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU
Tefsirin Mahiyetine Dair Bir Mesele:
"Tefsir Tasavvurât mıdır, Tasdikât
mıdır?"
مسألة عن ماهية التفسير: هل التفسير من قبيل
التصورات أو من قبيل التصديقات؟

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Muammer ESEN

- Prof. Dr. Recep ÇİĞDEM
Çağdaş Sorunların Çözümünde
Öncelik: Nakil- Akıl İlişkisi
الأولوية في تحليل المسائل العصرية: العقل والنقل

- Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ
Gelenekselci Ekolün İslam Yorumu
التأويل الإسلامي لدى المدرسة التقليدية

- Prof. Dr. Erkan YAR
Bir Yorumlama Biçimi Olarak
Mescitlerde İnanç, Söylem ve Yazılar
الاعتقاد والخطاب والمكتوبات في المساجد بوصفها
شكلًا من أشكال التأويل

- Arş. Gör. Miray ALHALLAQ
İslam'ı Anlama ve Yorumlama
Farklarına Antropolojik Bir Bakış
نظرة أنتروبولوجية إلى الاختلافات في فهم الإسلام
وتأويله

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

I. OTURUM [الجلسة الأولى] Saat [الساعة] 11.00/12.15

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Adnan KOŞUM

- Doç. Dr. Mehmet Ali YARGI
Nassı Ta'îl Ederken Nassın Hükümünü
Değiştirmeme İlkesi
مبدأ عدم تغيير حكم النص عند تعليقه

- Doç. Dr. Mehmet ÖZKAN
Hanefîlerin "Gâlib" Kavramına
Yüklediği Anlamlar ve Bunların Fikhî
Hükümlere Etkisi

تأويلات فقهاء المذهب الحنفي لمصطلح «الغالب»
وتأثيرها في الأحكام الفقهية

- Doç. Dr. Ali DUMAN
Nasların Anlamlarını Sabitlemede Ebu
Hanife'nin Yöntemi
منهج الإمام أبي حنيفة في تحديد معاني النصوص

- Dr. Zeki KOÇAK
Fıkıh Usulü'nün Mahiyeti, İşlevi ve
Yorum Geleneğimizdeki Yeri
ماهية «علم أصول الفقه» ووظيفته وموقعه التأويلي
في تراثنا

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Nurettin TURGAY

- Prof. Dr. İbrahim MARAŞ
İslam Filozoflarının Kelam'a Bakışı
Bağlamında Melekût Âlemi ve
Miraç'ın Felsefi Te'vili: Farabi ve İbni
Sina Örneğinde

العالم الملكوتي والتأويل الفلسفي للمعراج في سياق
رؤية الفلاسفة المسلمين لعلم الكلام: الفارابي وابن
سينا نموذجًا

- Prof. Dr. Saffet SANCAKLI
Günümüzde Polemik Konusu
Yapılarak Tartışılan Kabir Azabının
Hadislerdeki Dayanağı
عذاب القبر الموضوع الجدلي في عصرنا وأدلته في
الأحاديث النبوية

- Prof. Dr. Mehmet KUBAT
İtikadi Mezheplerin Kabir Azabına
Dair Nasları Yorumlama Biçimleri
كيفية تأويل المذاهب الاعتقادية النصوص المتعلقة
بعذاب القبر

- Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR
Sünnet ve Hadîsi Dışlayıcı İslâm
Yorumlarının Geldiği Son Nokta:
(Sadece) Kur'an'a Göre Namaz
النقطة الأخيرة التي وصلت إليها تأويلات منكري
(السنة والحديث للإسلام: الصلاة بحسب القرآن فقط)

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

II. OTURUM [الجلسة الثانية] Saat [الساعة] 13.30/14.45

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:
Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN

د. سليمان بن علي بن عامر الشعيلي-
قراءة النص القرآني بين الجمود والتطرف
Aşırılık ve donukluk arasında Kur'an
Metnini Okuma

د. أماد كاظم محمد صالح
السلم الاجتماعي بين الرؤى الإسلامية والنظريات
المادية دراسة حجاجية مقارنة
Karşılaştırmalı ve Tartışmalı Bir
Çalışma: İslam Düşüncesi ile
Materyalist Teoriler Arasında Sosyal
Barış

د. عباس العبيدي
واقع الأمة الإسلامية بين خطورة التغريب وحمية
التغيير
Batılılaşma Tehlikesi İle Kaçınılmaz
Gerçeklik Arasında İslam Toplumu

د. محمد الدهيسات
الخطاب التربوي في ضوء المنظور الإسلامي وفلسفة
ما بعد الحداثة
İslami Bakış Işığında Eğitim Sunumu
ve Moderniteden Sonraki Felsefe

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Erkan YAR

-Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ
“Büyüsü Bozulan Dünyada” Umudu
Yeniden Diriltmenin İmkânı
العالم المثالي» وإمكانية إحياء الأمل من جديد»

- Prof. Dr. Muammer ESEN
“Gelenek ve Modernite Bağlamında
Müslüman Dinî Düşüncesinde Tecdid,
İhya, İslah”
التجديد والإحياء والإصلاح في الفكر الإسلامي بين
الأصالة والمعاصرة

- Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ
Zamandan Zamana Değişim
Sürecinde İslamî Yenilenme İle
Hayatın Kuruluşu
تكوين الحياة مع التجديد الإسلامي في عملية تغيير
الزمن

- Prof. Dr. Hüseyin Suphi ERDEM
“Anlamın Mahiyeti Üzerine”
حول ماهية المعنى

- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa MÜCAHİD
DindeYorum Farklılığı ve Eleştirisi
Ahlaki
الاختلاف في التأويل وأدب النقد

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

II. OTURUM [الجلسة الثانية] Saat [الساعة] 13.30/14.45

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Ömer Faruk TEBER

- Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ
Modern İnsanın Kur'an ve Sünnet'le
İlgili Yanlış Yorumları
تأويلات «الإنسان العصري» غير الصحيحة للقرآن
والسنة

- Prof. Dr. Nurettin TURGAY
Günümüz İslâm Âlemi'nin Yaşadığı
Bunalımın Kur'ân Açısından Yorumu
تأويل الأزمة الحالية للعالم الإسلامي في ضوء القرآن

- Dr. Öğr. Üyesi Murat KAYA
Âyetlerin Yorumunu Güncelleştirirken
Düşülen Hatalar ve Bunun Arka
Planındaki Sebepler
الأخطاء الناتجة عن القراءات المعاصرة لآيات القرآن
وأسبابها

- Dr. Mustafa Bülent DADAŞ
Yerleşik Fıkıh Mezheplerinin
Müslümanlar Arası Ayrışmayı
Önlemedeki Rolü
دور المذاهب الفقهية المستقرة في منع التفرق بين
المسلمين

-Dr. Öğr.Üyesi Ahmet KÜÇÜK
Siyaset Yorum/ Tefsir İlişkisi
علاقة السياسة بتأويلو التفسير

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Murat SÜLÜN

- Öğr. Gör. Saniye VATANDAŞ
Dindar Kimliğinin İnternete/Sosyal
Medyaya İlişkin tutum ve Algılara
Etkisi

أثر الهوية الدينية في النظرة إلى الإنترنت وشبكات
التواصل الاجتماعي

- Dr. Öğr. Üyesi Bahset KARSLI
Dinsel Bilgi-Gerçek Hayat Geriliminde
Kıyafet Farklılaşması: Dindar Orta
Sınıf, X ve Y Nesli Özelinde Kıyafet
Algısı

الصراع في المعلومات الدينية والحياة الحقيقية من
خلال اختلاف الملابس: الطبقة الدينية المتوسطة
نموذجًا Y وجيل X وجيل

- Dr. Öğr. Üyesi Lokman CERRAH
Sosyal Medyada Müslüman Algısı
(Twitter Örneği)

صورة المسلم في وسائل الاعلام الاجتماعية: تويتر
نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Hasan ARSLAN
"Birey ve Toplum Üzerindeki
Tezahürleri Açısından İslam ve Yorum"
الإسلام والتأويل من حيث مظاهرهما على الفرد
والمجتمع

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II
2 MAYIS 2018, Çarşamba

III. OTURUM [الجلسة الثانية] Saat [الساعة] 15.00/16.15

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ

-Prof. Dr. Ömer Faruk TEBER
Bektâşî Geleneğinde Sembolik Yorum
التفسير الباطني عند البكتاشية

-Doç. Dr. Yusuf SUIÇMEZ
Masum İmam Düşüncesinin Şii Hadis
Yorumuna ve Sünni-Şii Mezhep
Ayrışmasına Etkisi
أثر الاعتقاد بالإمام المعصوم عند الشيعة في تأويل
الشيعة للأحاديث النبوية، وأثره في الفصل بين السنة
والشيعة

- Doç. Dr. Mehmet Yolcu
12 İmam Şiasının Yüce Kur'ân ve
Tefsir Düşüncesi
القرآن الكريم والتأويل عند الشيعة الإمامية الاثني
عشرية

- Doç. Dr. Recep DEMİR
Şîî-İmâmî Tefsir Geleneğinde Usûfî
Ekolün Kur'an Yorumu (EbúCa'fer Et-
Tûsî Örneği)
منهج «المدرسة الأصولية الشيعية» في التفسير: أبو
جعفر الطوسي نموذجًا.

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ

-Prof. Dr. Fikret KARAMAN
Dinde ve Dünyevileşmede Asrîlik
Problemi
مشكلة العَصْرَة في الدين والدنيا

- Prof. Dr. Hüseyin AYDIN
“Geleneksel Marifetullah
Tartışmalarının Modern Zamanlarda
Anlamı”
معنى المناظرات التقليدية «معرفة الله» في العصر
الحديث

- Prof. Dr. Hulusi ARSLAN
“Allah Tasavvurumuz ve İman-Ahlak
İlişkisi Açısından Tahlili”
تصوّرنا عن «الله تعالى» وتحليله ضمن الإيمان
والأخلاق

-Arş. Gör. Veysel GENÇİL
Mâtürîdî'nin Halk Dindarlığına
Dayanak Teşkil Eden Bazı
SûfîYorumları Değerlendirmesi
دراسة بعض تأويلات الماتريدى الصوفية التي تؤدي
إلى التزام الناس بالدين

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II
2 MAYIS 2018, Çarşamba
III. OTURUM [الجلسة الثانية] Saat [الساعة] 15.00/16.15

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Sahip BEROJE

- Doç. Dr. Mehmet DİNÇOĞLU
Hadisleri Yorumlamada "Bütüncül
Bakış" Sorunu
مشكلة «النظرة الشمولية» في تأويل الأحاديث النبوية

- Dr. Öğr. Üyesi Hikmetullah ERTAŞ
"Buhârî'nin Şerhlerinde Görülen
Mezhepçi Yorumların Paradoksal
Yansımaları"
التأويلات المذهبية المتناقضة في شروح صحيح البخاري

- Dr. Öğr. Üyesi FikretÖZÇELİK
Hz. Peygamber'e İsnat Edilen
Rivayetlerdeki Mübalağa Üslubunun
Pratiğe Yansımalarına ve Anlaşılmasına
Eleştirel Bir Bakış: Cemaatle Namaz
Örneği

نظرة نقدية إلى فهم أسلوب المبالغة في الروايات
المنسوبة إلى النبي صلى الله عليه وسلم وانعكاسه على
التطبيق العملي: صلاة الجماعة نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Nurullah AGİTOĞLU
Değerlendirme ve Tercih Yapma Yoluyla
ŞâfiîUsûlcülerin Sünnet ve Hadis
Meselelerini Yorumlamaları: Zekeriyya
el-Ensârî Örneği

تأويل أصولي الشافعية لمسائل السنة والحديث بطريق
التقييم والترجيح: زكريا الأنصاري نموذجًا

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

Doç. Dr. Ahmet NATOUF

د. بوقشور محمد
زوايا الطرق الصوفية في الجزائر
Gezayir'de Tasavvuf Tekkeleri

د. هيفاء فوارس
منهج القرآن الكريم في علاج مشكلة الفصل بين العلم
والعمل
Kur'an'ın İlim-Amel Ayrılığı Sorununu
Çözüm Yöntemi

رشاروايح
التصوف الإسلامي ودوره في التقريب بين الأنا والآخر
وبناء الإنسانية الكونية
İslam Tasavvufu,
İnsanlık Bilincinin Oluşumundave
"Ben-Öteki" Yakınlaşmasında Rolü

د. محمد عبد الرزاق أسود
التأويل الصحيح في السنة النبوية: التكفير نموذجًا
Nebevi Sünnette Tevil: Tekfir Meselesi
Örneği

السلام يوسف
المنهج التاريخي في تفسير القرآن
Kur'an Tefsirinde Tarihsel Yöntem

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

IV. OTURUM [الجلسة الرابعة] Saat [الساعة] 16.30/17.45

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof.Dr. Sadrettin GÜMÜŞ

- Prof. Dr. Nasi ASLAN

“Boşamaya Yönelik Nasların Makâsıd Ekseni Yorumu -Hâzilin Talâkı Örneği-“

تأويل النصوص المتعلقة بالطلاق بحسب المقاصد الشرعية:
الطلاق الهزلي نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Arif ATALAY

“Modern İletişim Araçlarıyla Yapılan Akitlerin İslam Hukuku Açısından Yorumu”
تأويل العقود الشرعية التي تتم من خلال وسائل الاتصال
الحديثة في الشريعة الإسلامية

- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selim ASLAN

“Delâletü’l-İktizânın Umum İfade Edip Etmediğine İlişkin Metodolojik Tartışmaların Nassın Yorumu Üzerindeki Etkisi”

أثر المناقشات الأصولية في عموم دلالة الاقتضاء أو عدمه
في تأويل النصوص

- Dr. Öğr. Üyesi Hasan Maçın

Küçüklerin Evlendirilmesinin Hukuk Yorum Teorileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi
تحليل قضية تزويج الصغار من خلال نظريات التأويل
الفقهية

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. M. Necmettin BARDAKÇI

- Prof. Dr. Mehmet Önal

Mucizenin Epistemolojik Yorumu ya da Mucizeye Muhatapların Gözüyle Bakmanın İmkânı

تأويل المعجزة في ضوء «نظرية المعرفة» أو
إمكانية النظرة إلى المعجزة بعيون المخاطبين

- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yusuf YAGIR

İlahî Mesajın Muhataba Aktarılmasında Meâllerin Rolüne Dair Bir İnceleme: “Haberî Sıfatlar”. Örneği
دراسة حول دور ترجمات معاني القرآن في نقل
الرسالة الإلهية إلى المخاطب: الصفات الخبرية
نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Şahin EFİL

Mucizenin Pozitivist Yorumu: ‘Bilimsel Mucize’ Anlayışının Eleştirisi
التأويل الإيجابي للمعجزة: نقد مفهوم «الإعجاز
العلمي»

-Dr. Öğr. Üyesi Selahattin YILDIRIM
Gem’u’t-turuk’un Hadis Yorumuna Etkisi

أثر جمع الطرق في تأويل الحديث النبوي

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

2 MAYIS 2018, Çarşamba

IV. OTURUM [الجلسة الرابعة] Saat [الساعة] 16.30/17.45

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ

-Prof. Dr. Sahip BEROJE
Sünnetin Sahihliğini Kur'an'la Test
Etmenin İmkânı Üzerine
İمكانية تصحيح السنة بالقرآن

-Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ
"Kur'an'a Özgü Bir Tarz: Âdâtau'l-
Kur'ân Meselesi"
مسألة عادات القرآن: نمط قرآني فريد

- Öğr. Gör. Kerim ÖZMEN
İslam Düşüncesinde Yorumunun
Sabiteleri ve Değişkenleri: Adonis
Bağlamında Bir Okuma
الثابت والمتحول في تأويل الفكر الإسلامي: قراءة من
خلال أدونيس

- Öğr. Gör. Lokman BEDİR
Dini Metinlerin Yorumlanmasında
Önkabullerin ve Gayelerin Etkisi
تأثير الأغراض والأفكار المسبقة في تأويل النصوص
الدينية

-Öğr.Gör.Dr. Enes YARIZ
YûsufSûresi 24 ve EnbiyâSûresi
63 Âyetleri Bağlamında
Secâvendelerdeki Vakf İşaretlerinin
Yorumu Etkisi
تأثير علامات الوقف في تفسير الآية ٢٤ من سورة
يوسف والآية ٦٣ من سورة الأنبياء

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:
Dr. Öğr. Üyesi M.Nur YUSUF

د. بدرية بنت محمد النبهاني
تكاملية العلاقة بين السلطتين الدينية والسياسية
Dini ve Siyasi Otoriteler Arası İlişkilerin
Bütünleşmesi

د. ثامر حاتملة
المنهج النبوي في المدنية والطور الحضاري
Medine'de Nebevî Metot ve
Medeniyetin Gelişmesi

د. محمد عبد الرزاق الرعود
كثرة روايات الحديث النبوي، وقيمة معلوماته
Nebevi Hadis Rivayetlerinin Çokluğu ve
Bilgilerinin Değeri

د. محمد أنس سرميني
تأويل العقوبات الإسلامية بين الفقه الإسلامي والنظر
الحدائي: دراسة نقدية تعتمد حد السرعة نموذجًا
İslam Hukuku ve Modern Hukuk
Teorileri Çerçevesinde İslam'da
Cezalara Eleştirel Bir Yaklaşım: Had
Cezası Olarak Hırsızlık Örneği

د. حمز تحسنتسليماتصالح
أزمة التوافق بين النقل العقل دلالات قطعية ومآلات ظنية
Akıl ve nakil arasındaki uyum problemi,
kati delaletler ve zannilerin sonuçları

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

3 MAYIS 2018, Perşembe

V. OTURUM [الجلسة الرابعة] Saat [الساعة] 09.30/10.45

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Hüseyin AYDIN

- Prof. Dr. Mehmet EVKURAN
Kelam Geleneğinde Yorum Sorunu
ve Mecâz-Teşbih Rekabeti: 15-
Yüzyıl Hanefî Kelamcısı Alâuddin
el-Buhârî'nin İbni Teymiyye Eleştirisi
Üzerine Bir İnceleme
مشكلة التأويل في تاريخ علم الكلام وجدلية المجاز
والتشبيه: نقد علاء الدين البخاري لابن تيمية نموذجًا
- Prof. Dr. Hatice K. ARPAGUŞ
Te'vil ve Tekfir'de Yöntem: Gazzâlî
Örneği
المنهج في التأويل والتكفير: الغزالي نموذجًا
- Doç. Dr. Mehmet BULĞEN
Klasik Dönem Kelâmında Otorite
Olarak Dil -Dil, Düşünce ve Varlık
İlişkisi Bağlamında Bir Değerlendirme
في الفترة الكلامية الكلاسيكية سلطة اللسان
والفكر سلطة اللسان في فترة علم الكلام التقليدي:
تحليل العلاقة بين اللسان والفكر والموجودات
- Dr. Öğr. Üyesi Kılıç Aslan MAVİL
"Metnin Te'vili"nden "Söylemin
Te'vili"ne: Yorumun Dünü ve Bugünü
من تأويل النص إلى تأويل القول: «التأويل بين»
الماضي والحاضر

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. İbrahim MARAŞ

- Prof. Dr. Mehmet Necmettin
BARDAKÇI
Müslüman Dindarlığının Bir
Nümûnesi: Hasan-ı Basrî ve
Düşünceleri
مثال على التدين الإسلامي: الحسن البصري وأفكاره
- Prof. Dr. Osman KARADENİZ
Toplumsal Bütünlüğün
Zedelenmesinde Mezhepçilik
المذهبية: مشكلة مدمرة للوحدة الاجتماعية
- Dr. Öğr. Üyesi Hülya TERZİOĞLU
Günaha ve Günahkâra Yaklaşımında
Mâtürîdî'nin Verdiği İlham -Hikmet ve
Rahmet Dili
نظرة الماتريدي إلى الذنب والمذنب من خلال لغة
الرحمة والحكمة والإلهام
- Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA
Fazlur-Rahman İle Roger Garaudy'nin
Müslümanların Çağdaş Sorunlarına
Yönelik Çözüm Arayışlarının
Mukayeseli ve Eleştirel Çerçeve
Değerlendirilmesi
حلول مشكلات المسلمين المعاصرة عند «فضل
الرحمن» و«روحيه غارودي» في إطار المقارنة
والنقد

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

3 MAYIS 2018, Perşembe

V. OTURUM [الجلسة الرابعة] Saat [الساعة] 09.30/10.45

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ

- Prof.Dr. Siddık KORKMAZ
İmam Eşarî'nin Hadis Taraftarlarına
Yönelik Eleştirileri
انتقادات الإمام الأشعري لأهل الحديث

- Doç.Dr. Şaban KARASAKAL
et-Tefsiru'l-Mazharî'de Muvâfakât-ı
Ömer'le İlgili Rivayetlerin
Değerlendirilmesi
دراسة الروايات في موضوع «موافقات عمر» في
تفسير المظهري

- Dr. Öğr. Üyesi Metin CEYLAN
Yorum Yapmada Muaz b. Cebel
Hadisi
حديث معاذ بن جبل في تأويل النصوص

- Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR
Merfu Rivayetlerin Mahiyetinin
Kur'an'ın Anlaşılmasına Etkisi
(Abdurrezzak ve Said b. Mansurun
Tefsiri örneği)
ماهية الأحاديث المرفوعة في فهم القرآن: تفسير عبد
الرزاق وتفسير سعيد بن منصور نموذجًا

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:
Dr. Öğr. Üyesi KhalilEyyoub

د. عماد المرزوق
الدرس الكلامي الفقهي الإسلامي بين مرجعية النص
ومتطلبات الواقع:دراسة وتحليل لنماذج معاصرة
Realitenin Gerekleri ve Nassın
Otoritesi Bağlamında İslam, Fıkıh ve
Kelâm Araştırmaları: Güncel Örnekler.
Çerçevesinde Bir İnceleme

د. احسن محمد خشة
أخلاقيات الإعلام الاجتماعي بين النظرية والتطبيق
Pratik ve Teorik Açından Sosyal Medya
Etiği

د. مشهور أحمد عبد الله
أثر الإعلام في قيم الحياة الاجتماعية بين الهوية
الإسلامية والعولمة
Küreselleşme ve İslam Kimliği
Arasında Medyanın Toplumsal
Değerlere Etkisi

محمد نور النمر
مآلات غلو التأويل الفلسفي عند ابن رشد - محاولة في
نقد الغلو العقلاني
İbnRüşd'ün Felsefi Yorumlarındaki
Aşırılığın Gerekçeleri: Akılcı/Aşırı
Yoruma Yönelik Bir Eleştiri Denemesi

د. عبد الرحمن عبد الله سرور الجرمان
الأداب الاجتماعية في سورة الحجرات
Hucurât Suresi'nde Toplumsal Ahlak
Kuralları

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II
3 MAYIS 2018, Perşembe

VI. OTURUM [الجلسة السادسة] Saat [الساعة] 11.00/12.15

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU

- Prof. Dr. Adem APAK
Din Algısı İnşasında Tarihin
Araçsallaştırılması: Seyf b. Ömer
Özeline Ehl-i Sünnet Örneği
استغلال التاريخ في تصور الدين عند أهل السنة:
سيف بن عمر نموذجًا

- Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN
Din Algısı İnşasında Tarihin
Araçsallaştırılması: Haricilik Örneği
استغلال التاريخ في تصور الدين: الخوارج نموذجًا

- Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ
Din Algısının İnşasında Tarihin
Araçsallaştırılması: Batınlık Örneği
استغلال التاريخ في تصور الدين: الباطنية نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Nadir KARAKUŞ
Din Algısı İnşasında Tarihin
Araçsallaştırılması: Haşhaşilik Örneği
استغلال التاريخ في تصور الدين: الحشاشيون
نموذجًا

- Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ
Din Algısı İnşasında Tarihin
Araçsallaştırılması: İmamiyye Örneği
استغلال التاريخ في تصور الدين: الإمامية نموذجًا

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:
Prof. Dr. Osman KARADENİZ

- Prof. Dr. Ali BAKKAL
Hz. Peygamber'in Gazve ve
Seriyyeleri Bağlamında İslâm'da
Savaşın Meşrûiyet Sebepleri"
أسباب مشروعية الحرب في الإسلام في سياق
غزوات النبي صلى الله عليه وسلم

- Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ
Cihad, Kital ve Mücadele
Kavramlarının Analizi: Barış ve
Savaş İle İlgili Ayet ve Hadislerin
Değerlendirilmesi"
تحليل مفاهيم الجهاد والقتال والنضال: البحث في
الآيات والأحاديث المتعلقة بالسلام والحرب

- Dr. Öğr. Üyesi Nuran ÇETİN
Günümüz Şiddet Problemlerine Kalp,
Rûh, Nefs Bağlamında Tasavvufi
Çözümler
الحلول التصوفية لمشكلات العنف في عصرنا بمنظار
الروح والقلب والنفس.

- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALTUNKAYA
Post-Modern Dönemde Bir Rûh Krizi:
Liberalizmin Riyâ/Tüketim Ekonomisi
ve Çözüm Önerisi: Zühd Ekonomisi
ve الاستهلاك لأجل الرياء: أزمة روحية في فترة ما بعد
الحداثة والحل المقترح: اقتصاد الزهد

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II
3 MAYIS 2018, Perşembe

VI. OTURUM [الجلسة السادسة] Saat [الساعة] 11.00/12.15

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Hatice K. ARPAGUŞ

- Prof. Dr. Murat Sülün
Yorumda İsbet Doğru Anlamaya
Bağlıdır”
التأويل الصحيح مرتبط بالفهم الصحيح

- Doç. Dr. Muhammet ALTAYTAŞ
Modern Dönemde Bazı Ayetlerin
Yorumundan Kaynaklanan İtikadî
Kırılmalar: Bakara Sûresi 62. Ayeti
Misali

نشأة انحرافات عقديّة من خلال تأويل بعض الآيات
في العصر الحديث: الآية ٦٢ من سورة البقرة
نموذجًا

- Doç. Dr. Mehmet BİRSİN
İbni Kayyım El-Cevziyye'ye Göre Re'y
ve Şer'i Ahkâmın Tayinindeki Yeri
مفهوم الرأي عند ابن قيم الجوزية ومكانته في
استنباط الأحكام الشرعية

-Dr. Öğr. Üyesi Emrullah DURLU
Yeni Meseleler Karşısında Fıkhın
Çözüm Üretme Potansiyeli: 'Nevâzil/
Vâkiât ve Fetâvâ Edebiyatı Örneği'
إمكانية إيجاد الفقه الإسلامي الحلول للواقعات
الجديدة: النوازل والفتاوى نموذجًا

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM PLANI:

Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ

- Prof. Dr. Ahmet Faruk SİNANOĞLU
İslâm Dini ve Öteki Toplumlara
Referans Olma İlkelerinin İmkânı
مبادئ مرجعية الإسلام للجمعيّات الأخرى

- Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN
Oryantalizm ve Batının Doğu İmajı
الاستشراق وصوره الشرق عند الغرب

- Dr. Öğr. Üyesi Hamit AKTÜRK
İslam Dünyasında Farklı Bir Tarz-ı
Siyaset: Devlet Eliyle İslamlaştırma ve
Modernleştirme: Malezya Örneği
نمط مختلف في العالم الإسلامي: إضفاء السياسة
والدولة الطابع الإسلامي والتحديث على المجتمع:
ماليزيا نموذجًا

-Dr. Öğr. Üyesi Aydın BAYRAM
“İngiltere’de Sünni Müslümanlar
Arasındaki Dini Farklılıklar: Leeds
Örneği”
الاختلافات الدينية بين المسلمين السنة في
نموذجًا Leeds إنكلترا: مدينة

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

3 MAYIS 2018, Perşembe

VII. OTURUM [الجلسة السابعة] Saat [الساعة] 13.30/14.45

BÜYÜK SALON [القاعة الكبيرة]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Ali BAKKAL

- Prof. Dr. Abdulkadir BAHARÇİÇEK,
Dr. Öğr. Üyesi Işıl ARPACI
Toplumdan Kopan Siyaset: İslam ve
Batı Arasında Ortadoğu
السياسة المنفصلة عن المجتمع: الشرق الأوسط بين
الغرب والإسلام.

-Prof. Dr. Mustafa ARSLAN

“Milenaryanizm, Yeni Dini Hareketler
Ve Terörizm: Müslüman Toplumlarda
Görülen Terör Hareketlerinin Dışsal
Kökenleri”

الجذور الخارجية للحركات الإرهابية في المجتمعات
الإسلامية: الحركات الدينية الجديدة، والإرهاب،
«والحركة الألفية التي تعتقد بالعصر» الألفي السعيد

- Doç. Dr. Mahmut ÇINAR

Yorumun Hakikate Tahakkümü: İslâm
ve Müslümanlık Örneği
سيطرة التأويل على الحقيقة: حال الإسلام
والمسلمين نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif

ALTUNIŞIK

Deizmin Meydan Okumalarına Karşı
İslam Düşüncesinin Sorun Çözme
Kabiliyeti: Yeni Bir Nübüvvet Teorisi
Geliştirme Teklifi

قدرة الفكر الإسلامي على حل المشكلات رغم
[Deism] مواجهة تحديات الرُّبوبيين

MÜZAKERE: 15 DK

MAVİ SALON [القاعة الزرقاء]

OTURUM BAŞKANI:

Doç . Dr. Atik AYDIN

أ.ف.في محمد الكبير، أ.وبرشان محمد
الاختلاف العقدي بين المدرسة السلفية والمدرسة
الأشعرية من خلال السجال المغربي الوهابي
Fas Vehhabiliği Çekişmesi Arasında
Eşari Ekolü ve Selefiye Ekolü Arasındaki
Akaid İhtilafları

د. إدريس مكايوي

مقاصد تفسير النص القرآني

Kur'an Tefsirinin Gayeleri

أ.معاذ صبحي عليوي

الإسلام والديمقراطية: إشكالية المفهوم والمنهج

İslam ve Demokrasi: Metot ve Anlama
Sorunu

د. شحاتة حافظ محمد الشيخ

الامتداد الفكري والعقائدي لفرقة الخوارج وأثره على
العالم الإسلامي

Harici Fırkalarının İtikadi Ve Fikri
Uzantıları ve İslam Alemine Etkisi

د. ربيع إبراهيم حسن

التأويلات الفاسدة لنصوص السنة وأثرها الفاسد في
استنباط الأحكام

Sünnet Metinlerinin Bozuk Yorumları ve
Hüküm Çıkarmadaki Olumsuz Etkisi

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II

3 MAYIS 2018, Perşembe

VII. OTURUM [الجلسة السابعة] Saat [الساعة] 13.30/14.45

PEMBE SALON [القاعة الوردية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI

- Doç. Dr. Yusuf BATAR
İslam ve Yorum İlişkinin Pedagojik
Yorumu
علاقة التأويل التربوي للإسلام بتأويل مهنة التعليم

- Dr. Öğr. Ü. Mahmut ZENGİN
Türkiye’de Din Dersi Öğretim Programları
ve Ders Kitaplarında İtikadi, Fikhi ve
Tasavvufi Yorumların Öğretimi
مناهج التعليم الديني في تركيا والتأويلات التصوفية
والفقهية والعقدية في الكتب المدرسية

- Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Aşlamacı
İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin İslâm
Anlayışları Üzerine Bir İnceleme: İnönü
Üniversitesi Örneği
تحليل فهم طلاب كليات الإلهيات للإسلام: طلاب كلية
الإلهيات في جامعة إينونو نموذجًا

- Dr. Öğr. Üyesi Recep UÇAR
Çocuk Soruları Ekseninde Din Dersi
Modeli Mümkün Müdür?
إمكانية تشكيل نموذج في التعليم الديني من خلال أسئلة
الأطفال

- Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇELİK
Ehl-i Sünnet Yapısını Desteklemesi
Açısından Fas’taki Dini Yükseköğretimin
Değerlendirilmesi
تقويم التعليم العالي الديني في المغرب من خلال تأييد أهل
السنة

MÜZAKERE: 15 DK

TURUNCU SALON [القاعة البرتقالية]

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Sıddık KORKMAZ

- Prof. Dr. Adnan KOŞUM
Anlam ve Yorumun Meşruiyeti
مشروعية المعنى والتأويل

- Prof. Dr. Hamdi GÜNDOĞAR
İmanın Farklı Tanımları ve Yorumları
تعريفات وتأويلات مختلفة للإيمان

- Prof. Dr. Sadrettin GÜMÜŞ
Kuran Tefsirinde Eski ve Yeni Yöntem
Tespit ve Tenkidi
المناهج القديمة والجديدة في تأويل القرآن: دراسة
ونقد

- Doç. Dr. Süleyman KAYA
“Nüzul Dönemi Kur’an-Sahabe
İlişkinin Asrın İdrakine Sunmak”
إدراك العلاقة بين القرآن والصحابة في عهد النزول

- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZTÜRK
Nassların Algılanmasında Yaşanan
Fikhi İhtilaf Örnekleri
أمثلة على الاختلافات الفقهية في فهم النصوص

MÜZAKERE: 15 DK

ULUSLARARASI İSLAM VE YORUM SEMPOZYUMU II
3 MAYIS 2018, Perşembe

DEĞERLENDİRME OTURUMU
(الجلسة الختامية: تقييم المؤتمر)

SONUÇ BİLDİRGESİ DUYURULMASI
(البيان الختامي لمؤتمر الدولي الثاني: الإسلام والتأويل)

Saat [الساعة] 15.00-17.00

YER [المكان] TURGUT ÖZAL KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ

YURT İÇİ KATILIMCILAR

- Prof.Dr. Abdulkadir BAHARÇİÇEK (İnönü Üniversitesi)
Prof.Dr. Adem APAK (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr. Adnan DEMİRCAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr. Adnan KOŞUM (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Faruk SİNANOĞLU (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali BAKKAL (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU (Kur'an Araştırmaları Merkezi Başkanı)
Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof.Dr. Ejder OKUMUŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Prof. Dr. Erkan YAR (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret KARAMAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamdi GÜNDOĞAR (Adıyaman Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice K. ARPAGUŞ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin AYDIN (Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin Suphi ERDEM (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ (Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)
Prof. Dr. İbrahim MARAŞ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KUBAT (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Necmettin BARDAKÇI (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ÖNAL (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Muammer ESEN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Murat SÜLÜN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ (Harran Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI (Kur'an Araştırmaları Merkezi Üyesi)
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nasi ASLAN (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurettin TURGAY (Dicle Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman Karadeniz (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer Faruk TEBER (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep ÇİĞDEM (Harran Üniversitesi)
Prof. Dr. Sadrettin GÜMÜŞ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Sahip BEROJE (Yüzüncü Yıl Üniversitesi)

YURT İÇİ KATILIMCILAR

- Prof.Dr. Sıddık KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç Dr. Nihat UZUN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ (Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali DUMAN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Mahmut ÇINAR (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Ali YARGI (Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet BİRSİN (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet BULĞEN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Dinçoğlu (Muş Alparslan Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet ÖZKAN (Balıkesir Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet YOLCU (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Muhammet ALTAYTAŞ (Trakya Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa KARAGÖZ (Erciyes Üniversitesi)
Doç. Dr. Recep DEMİR (On Dokuz Mayıs Üniversitesi)
Doç. Dr. Süleyman KAYA (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Doç. Dr. Veysel ÖZDEMİR (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Yusuf BATAR (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Yusuf SUIÇMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi)
Doç.Dr. Sabri TÜRKMEN (İnönü Üniversitesi)
Doç.Dr. Şaban KARASAKAL (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇELİK (Erzincan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KÜÇÜK (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Arif ATALAY (Osmaniye Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Aydın BAYRAM (Artvin Çoruh Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bahset KARSLI (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emrullah DUMLU (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fikret Özçelik (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hadiye ÜNSAL (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hamit AKTÜRK (Adıyaman Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Harun BEKİROĞLU (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ARSLAN (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Maçın (Adıyaman Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hikmetullah ERTAŞ (Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hülya TERZİOĞLU (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Işıl ARPACI (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AŞLAMACI (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Kılıç Aslan MAVİ L (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)

YURT İÇİ KATILIMCILAR

- Dr. Öğr. Üyesi Lokman CERRAH (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut ZENGİN (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif ALTUNIŞIK (Amasya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selim ASLAN (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Metin CEYLAN (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Murat KAYA (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nadir KARAKUŞ (Hitit Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nuran ÇETİN (Amasya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah AGİTOĞLU (Şırnak Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Şahin EFİL (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA (Dicle Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZTÜRK (Amasya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yusuf YAGIR (Dicle Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALTUNKAYA (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa MÜCAHİD (Cumhuriyet Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Recep UÇAR (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Selahattin YILDIRIM (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR (İnönü Üniversitesi)
Dr. Mustafa Bülent DADAŞ (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)
Dr. Zeki KOÇAK (Erzurum Dini Yüksek İhtisas Merkezi)
Öğr. Gör. Enes YARIZ (İnönü Üniversitesi)
Öğr. Gör. Kerim ÖZMEN (İnönü Üniversitesi)
Öğr. Gör. Lokman BEDİR (İnönü Üniversitesi)
Öğr. Gör. Saniye VATANDAŞ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Arş. Gör. Miray ALHALLAQ (Ankara Üniversitesi)
Arş. Gör. Veyssel GENÇİL (Bartın Üniversitesi)

YURT DIŐI KATILIMCILAR

- الأستاذ الدكتور سليمان بن علي بن عامر الشعيلي (جامعة السلطان قابوس، سلطنة عمان)
- الأستاذ الدكتور أماد كاظم محمد صالح البروراي (جامعة زاخو، العراق)
- الأستاذ الدكتور عباس علي حميد العبيدي (جامعة ديالي، العراق)
- الأستاذ الدكتور محمد إبراهيم الدهيسات (كلية الدراسات الإسلامية والعربية، دبي، الإمارات العربية المتحدة)
- الأستاذ الدكتور بوقشور محمد (جامعة محمد أمين دباغين، الجزائر)
- الأستاذة الدكتورة هيفاء فياض فوارس (جامعة اليرموك، الأردن)
- الأستاذة رشا روابح (جامعة باتنة ١، الجزائر)
- الأستاذ الدكتور محمد عبد الرزاق أسود (جامعة الإمام عبد الرحمن بن فيصل، المملكة العربية السعودية)
- الأستاذ الدكتور عبد السلام يوسف (جامعة أرتقلو، تركيا)
- الأستاذة الدكتورة بدرية بنت محمد بن شامس النبهان (سلطنة عمان)
- الأستاذ الدكتور ثامر حتاملة (جامعة بينغول، تركيا)
- الأستاذ الدكتور محمد عبد الرزاق الرعود (جامعة البلقاء التطبيقية، الأردن)
- الأستاذ الدكتور محمد أنس سرميني (جامعة إستانبول ٢٩ مايو، تركيا)
- الأستاذ الدكتور عماد المرزوق (جامعة السلطان مولاي سليمان، المغرب)
- الأستاذ الدكتور أحسن محمد خش (جامعة ٠٨ ماي، الجزائر)
- الأستاذ الدكتور مشهور أحمد عبد الله اسببتان داود (جامعة فلسطين التقنية، فلسطين)
- الأستاذ محمد نور النمر (جامعة أديامان، تركيا)
- الأستاذ الدكتور عبد الرحمن عبد الله سرور الجرمان (كلية التربية الأساسية، الكويت)
- الأستاذ الدكتور فيفي محمد الكبير (جامعة بشار، الجزائر)
- الأستاذ الدكتور يرشان محمد (جامعة بشار، الجزائر)
- الأستاذ الدكتور إدريس مكاي (المغرب)
- الأستاذ معاذ صبحي عليوي (جامعة قونيا، تركيا)
- د. حمزة حسن سليمان صالح (كلية الدراسات الإسلامية-دبي، الإمارات العربية المتحدة)
- د. شحاتة حافظ محمد الشيخ (جامعة السلطان عبد الحلیم الإسلامية العالمية مالبزيا)
- د. ربيع إبراهيم حسن (جامعة السلطان عبد الحلیم معظم شاه الإسلامية العالمية مالبزيا)

İSLÂM^{ve} 2 YORUM

21. Asırda İslâm Dünyasının Görünümü
ULUSLARARASI SEMPOZYUM

2-3 / Mayıs 2018

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ